

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren in het kader van de zesde staatshervorming

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

Dit ontwerp van decreet beoogt verschillende wijzigingen aan te brengen aan de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren¹ (hierna Dierenwelzijnswet).

Deze wijzigingen beogen een dubbel doel. Enerzijds de terminologie van de wet aanpassen zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid en anderzijds enkele overige wijzigingen aan te brengen ten gevolge van gewijzigde beleidsstandpunten. Ten slotte zijn er ook nog aanpassingen van louter technische aard.

De bescherming van het dierenwelzijn maakt sinds de Zesde Staatshervorming een gewestelijke aangelegenheid uit. Waar de federale overheid voordien bevoegd was voor het dierenwelzijn zijn het momenteel de gewesten die ieder voor hun territorium het beleid voor het dierenwelzijn dienen uit te stippelen én te controleren.

Overeenkomstig (nieuw) artikel 6, § 1, XI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen', zoals ingevoegd bij artikel 24 van de bijzondere wet van 6 januari 2014 'met betrekking tot de Zesde Staatshervorming'², zijn de gewesten sinds 1 juli 2014 bevoegd voor het vaststellen van regels met betrekking tot het dierenwelzijn. In de parlementaire voorbereidingen hierbij kan worden gelezen dat zowel de bevoegdheid inzake het vaststellen van de regels als de controle ervan volledig overgedragen wordt aan de gewesten.³ Ten gevolge van deze wijziging is overigens binnen het Vlaamse Gewest het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie uitdrukkelijk bevoegd geworden voor dierenwelzijn. Dit beleidsdomein werd vervolgens met ingang van 1 april 2017 ingekanteld in het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed die dan samen werden omgevormd tot het beleidsdomein Omgeving.⁴

De Dierenwelzijnswet uit 1986 en haar uitvoeringsbesluiten regelden tot voor kort voor de drie gewesten op uniforme wijze het beleid inzake dierenwelzijn. Sinds 1 juli 2014 zijn er al veelvuldige initiatieven genomen door de drie gewesten afzonderlijk om de Dierenwelzijnswet aan te passen aan de noden en wensen van ieder gewest afzonderlijk met als gevolg dat er momenteel in de drie gewesten afzonderlijk een eigen versie van de Dierenwelzijnswet circuleert.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

¹ Wet van 14 augustus 1986 'betreffende de bescherming en het welzijn der dieren', B.S. 3 december 1986.

² B.S. 31 januari 2014.

³ Memorie van toelichting, Wetgevingsstuk Senaat, 2012-2013, nr. 5-2232/1.

⁴ Zie voor meer info hierna de toelichting bij artikel 4.

Artikel 2

Artikel 2 van het ontwerpdecreet voert de volgende twee wijzigingen door aan het artikel 3 van de Dierenwelzijnswet:

1° vooreerst wordt in punt 9° en 21° het woord "Koning" telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". De verwijzing naar de Koning wordt met andere woorden aangepast aan artikel 6, § 1, XI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen', met als gevolg dat een vervanging naar de woorden "Vlaamse Regering" zich opdringt. Eenzelfde wetgevingstechnische wijziging werd ook in de andere artikelen van de Dierenwelzijnswet doorgevoerd middels huidig ontwerpdecreet.

2° verder wordt aan artikel 3 van de Dierenwelzijnswet een definitie van verantwoordelijke toegevoegd. Met verantwoordelijke wordt een natuurlijke persoon bedoeld die gewoonlijk een onmiddellijk beheer of toezicht uitoefent op een dier. Deze persoon kan hetzij de eigenaar van het dier zijn hetzij de houder.

Artikel 3

Artikel 3 van het ontwerpdecreet beoogt wijzigingen aan te brengen aan het artikel 3bis van de Dierenwelzijnswet.

1° en 3° De wijzigingen hebben vooreerst betrekking op de vervanging van het woord "Koning" telkens door de woorden "Vlaamse Regering" en verder op de vervanging in paragraaf 2, punt 3°, van het woord "Hij" door "zij" als gevolg hiervan.

2° in paragraaf 2, 3°, b), worden de woorden "de minister bevoegd voor het dierenwelzijn" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering". De Raad van State heeft immers al herhaaldelijk gewezen op de ongrondwettigheid van het delegeren van bevoegdheden door de wetgever aan een minister. Het staat immers niet aan de wetgever om zich te mengen in de interne organisatie van de uitvoerende macht. Zo ook stelt de Omzendbrief wetgevingstechniek dat als wetgevend orgaan het Vlaams Parlement in een decreet geen beslissingsbevoegdheid kan toekennen aan een individueel lid van de Vlaamse Regering. Alleen de Vlaamse Regering zelf kan dat. Een decreet kan dus alleen bevoegdheden toewijzen aan de Vlaamse Regering (trapsgewijze delegatie).⁵

4° Verder wordt in paragraaf 2, punt 6° een wetgevingstechnische correctie doorgevoerd die neerkomt op de schrapping van de zinsnede "en 7°", dit gelet op het feit dat het punt 7° reeds werd opgeheven bij wet van 7 februari 2014 'houdende diverse bepalingen inzake dierenwelzijn, internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten en diergezondheid'⁶.

5° Ten slotte wordt paragraaf 3 van artikel 3bis vervangen. Paragraaf 3 heeft betrekking op de mogelijkheid verleend aan de Vlaamse Regering om in individuele gevallen aan sommige van de in paragraaf 2 opgesomde natuurlijke personen of rechtspersonen, het houden van andere soorten of categorieën van dieren dan degene die voorkomen op de lijst vermeld in paragraaf 1, te verbieden wanneer wordt vastgesteld dat deze personen het welzijn van dieren van die soorten of categorieën niet kunnen waarborgen. Deze vervanging door middel van punt 5° van artikel 3 van het ontwerpdecreet beoogt echter geen inhoudelijke wijziging, maar enkel een correctie van een taalkundige materiële fout in de zin in kwestie. Teneinde misinterpretaties van de kwestieuze paragraaf te

⁵ Omzendbrief VR 2014/4 van 9 mei 2014 betreffende de wetgevingstechniek, rn. 126.

⁶ B.S. 28 februari 2014.

voorkomen dringt een correctie zich op. Deze correctie sluit ook beter aan bij de Franstalige vertaling van de paragraaf in kwestie.

Artikel 4

Artikel 4 voert wijzigingen door aan het artikel 4 van de Dierenwelzijnswet:

1° Vooreerst wordt een paragraaf 2/2, dat een verbodsbepaling bevat, ingevoegd. Paragraaf 2/2 introduceert een verbod tot het gebruik bij honden van halsbanden die elektrische schokken (hierna: elektrische halsbanden) kunnen toedienen. De Vlaamse Regering wordt delegatie verleend om nadere regels te bepalen om afwijkingen van dit verbod toe te staan voor het gebruik bij opleiding of gedragstherapie voor honden.

Het gebruik bij honden van elektrische halsbanden is dikwijls controversieel. Enerzijds zijn er trainers en gedragstherapeuten die geen bezwaar hebben tegen het gebruik van een elektrische halsband om gedragsproblemen op te lossen. Als voordelen worden het gebruik over grotere afstanden en minder risico op verwondingen aangehaald. Anderzijds zijn er tegenstanders die argumenteren dat de door de schok veroorzaakte pijn (en angst) dieronvriendelijk, onethisch en onnodig is ten aanzien van de ernst of de aard van het gedragsprobleem dat men wenst op te lossen. In opdracht van de Raad voor Dierenwelzijn werd er in België in 2010 in het kader van een wetenschappelijk rapport⁷ uitvoerig onderzoek gedaan naar de welzijnsaspecten bij het gebruik van elektrische halsbanden bij honden. Het rapport ging na of een elektrische schok beschouwd moest worden als een negatieve situatie waaraan een dier zich kan aanpassen met een minimale kost en bijgevolg geen wijziging van zijn welzijn veroorzaakt of als negatieve situatie die een belangrijke aanpassing van het dier vergt waardoor zijn welzijn vermindert. Als algemene conclusie kan in het rapport gelezen worden dat het dierenwelzijn van de hond afhankelijk is van de persoon die de afstandsbediening hanteert.

In het rapport kan ook gelezen worden dat in verschillende Europese landen zoals Denemarken, Duitsland, Luxemburg en Roemenië er momenteel reeds een totaalverbod op het gebruik van elektrische halsbanden geldt waarbij de elektrische banden niet mogen gebruikt worden. In andere landen (Cyprus, Tsjechië, Noorwegen, Zweden en Zwitserland) is het gebruik toegelaten maar onder voorwaarden. Deze voorwaarden zijn uiteenlopend gaande van gebruik enkel toegelaten tijdens training, gebruik enkel door erkende therapeuten tot gebruik beperkt tot elektrische omheiningen. Deze voorwaarden kunnen ook beschouwd worden als uitzonderingen op een verbod. Hoewel in een groot aantal landen een verbod op het gebruik van de halsbanden geldt, is er over het algemeen geen verbod op de verkoop. Denemarken vormt hierop een uitzondering. Daar is zowel het gebruik als de verkoop van elektrische halsbanden verboden.⁸

In België bestaat tot op heden geen wetgeving over elektrische halsbanden en dus is het gebruik en de verkoop ervan vrij. Er zijn echter redenen om in Vlaanderen ook te voorzien in een verbod op het gebruik van elektrische halsbanden meer specifiek bij honden, met een mogelijkheid om een afwijking te voorzien voor opleiding en gedragstherapie. Het voorzien van een handelsverbod is echter niet mogelijk middels huidig decreet. Alhoewel het dierenwelzijn een gewestelijke bevoegdheid betreft, betreft de invoering van een handelsverbod op de verkoop van elektrische halsbanden immers een federale bevoegdheid.

⁷ <https://www.lne.be/sites/default/files/atoms/files/Elektrische%20Halsbanden%20Honden%20-%20Rapport%20%282010%29.pdf>.

⁸ Wetenschappelijk rapport "Welzijnsaspecten bij het gebruik van elektrische halsbanden bij honden", p. 19.

2° en 4° Verder wordt in paragraaf 4 en 5 - dewelke paragrafen een delegatie bevatten aan de Vlaamse Regering om nadere regels vast te stellen respectievelijk een machtiging bevatten aan de in artikel 34 vermelde overheidspersonen om maatregelen op te leggen - de delegatie aan de Vlaamse Regering respectievelijk de bevoegdheid van de overheidspersonen uitgebreid naar de paragrafen 2/1 en 2/2. Wat betreft de toevoeging van paragraaf 2/1 wordt vastgesteld dat deze paragraaf naar aanleiding van haar invoering bij wet van 27 december 2012 'houdende diverse bepalingen inzake dierenwelzijn, CITES, dierengezondheid en bescherming van de gezondheid van de gebruikers'⁹ bij vergissing niet vermeld werd in de paragrafen 4 en 5.

3° Ten slotte wordt in paragraaf 4 het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1° van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 5

Artikel 5 voert wijzigingen door aan artikel 5 van de Dierenwelzijnswet.

De wijzigingen zijn als volgt:

- De terminologie van artikel 5 van de Dierenwelzijnswet wordt aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid (bijvoorbeeld de woorden "De Dienst Dierenwelzijn van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu" worden vervangen door de woorden "De Dienst" en de verwijzing naar het FAVV¹⁰ wordt opgeheven).

- De delegaties naar de minister bevoegd voor het dierenwelzijn worden vervangen door delegaties naar de Vlaamse Regering. Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 3, 2° van huidig ontwerp van decreet.

- In paragraaf 2 en paragraaf 3, tweede lid, wordt het woord "Koning" telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1° van huidig ontwerp van decreet.

- Het eerste lid van zowel paragraaf 3 als paragraaf 4 wordt opgeheven.

Het eerste lid van paragraaf 3 enerzijds wordt opgeheven daar het eerste lid en het tweede lid van paragraaf 3 op inhoudelijk vlak zo goed als identiek aan elkaar zijn. Het eerste lid van paragraaf 3 heeft geen meerwaarde met als gevolg dat een schrapping zich opdringt.

Het eerste lid van paragraaf 4 anderzijds wordt opgeheven daar het een vormvereiste betreft met weinig tot geen meerwaarde, meer bepaald het opmaken en bezorgen van een verslag door de Dienst aan de minister naar aanleiding van maatregelen als vermeld in artikel 42 van de Dierenwelzijnswet. Gelet op het opzet om de Dierenwelzijnswet te vereenvoudigen wordt geopteerd om het eerste lid van paragraaf 4 op te heffen.

Artikel 6

Artikel 6 voert de volgende wijzigingen door aan artikel 6 van de Dierenwelzijnswet:

⁹ B.S. 31 december 2012.

¹⁰ FAVV: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

1° in paragraaf 1 en 2 wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1° van huidig ontwerp van decreet.

2° Dit betreft een taalkundige correctie (nl. in paragraaf 2 wordt het woord "Hij" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering") die een gevolg is van de aanpassingen doorgevoerd door bovenvermeld punt 1°.

3° In paragraaf 3 wordt de zinsnede "Hij kan de wijze bepalen waarop de organisatoren van wedstrijden en hun aangestelden alsmede de personen aangewezen door de minister bevoegd voor het dierenwelzijn, met de door Hem aangewezen overheidspersonen samenwerken" vervangen door de zinsnede "De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de organisatoren van wedstrijden en de door hen aangestelden met de door de Vlaamse Regering aangewezen personen samenwerken". Enerzijds wordt de terminologie van de Dierenwelzijnswet aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid en anderzijds wordt een ongrondwettige delegatie (nl. vanwege de wetgever naar de minister) vervangen door correcte delegatie (nl. vanwege de wetgever naar de Vlaamse Regering).

Artikel 7

Dit betreffen wetgevingstechnische correcties aan het artikel 6bis, §2 van de Dierenwelzijnswet, namelijk het woord "Koning" wordt vervangen door de woorden "Vlaamse Regering" en als gevolg hiervan wordt het woord "Hij" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1° van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 8

Door middel van artikel 8 wordt de terminologie van artikel 7 van de Dierenwelzijnswet aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid. Zo worden onder meer verwijzingen naar "de Koning" vervangen door verwijzingen naar "de Vlaamse Regering".

Artikel 9

Artikel 9 voert twee wijzigingen door aan artikel 9, §4 van de Dierenwelzijnswet.

1° De woorden "de Dienst Dierenwelzijn van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu" worden vervangen door de woorden "de Dienst", zodat de terminologie aansluit met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid. Verder wordt gepreciseerd dat de Dienst ter zake een advies geeft, daar waar in de oorspronkelijke tekst van de Dierenwelzijnswet de term "richtlijnen" werd gebruikt. De term "richtlijnen" wijst op algemene voorschriften terwijl het in casu gaat om een individuele beslissingsbevoegdheid.

2° Het tweede en derde lid, die betrekking hebben op de procedure van de veiling van een zwervend, verloren of achtergelaten slachtdier, worden opgeheven. Deze bepalingen zijn verouderd gelet op het feit dat de eigenaar van een slachtdier door middel van het verplicht oormerk snel kan achterhaald worden.

Artikel 10

Artikel 10 van het ontwerpdecreet vervangt in artikel 10, eerste lid, van de Dierenwelzijnswet het woord "Koning" door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1° van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 11

Door middel van artikel 11 wordt in artikel 10bis van de Dierenwelzijnswet de zinsnede "de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet" vervangen door de woorden "titel 4 van boek VII van het Wetboek van economisch recht". De wet op het consumentenkrediet werd immers geïntegreerd in het Wetboek van economisch recht en dit door middel van de wet van 19 april 2014 houdende invoeging van boek VII "Betalings- en kredietdiensten" in het Wetboek van economisch recht, houdende invoeging van de definities eigen aan boek VII en van de straffen voor de inbreuken op boek VII, in de boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht en houdende diverse andere bepalingen¹¹.

Artikel 12

De terminologie van artikel 12 van de Dierenwelzijnswet wordt aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid. Zo wordt "de Koning" of "Hij" vervangen door "De Vlaamse Regering".

Artikel 13

In artikel 12bis, eerste lid, van de Dierenwelzijnswet wordt door middel van artikel 13 van het ontwerpdecreet het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1° van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 14 + 15

Door middel van artikel 14 en 15 wordt vooreerst de terminologie in artikel 13 en 14 van de Dierenwelzijnswet aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid (nl. het woord "Koning" wordt telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering" en het woord "Hij" en "hem" wordt ook vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering"). Verder worden ongrondwettige delegaties (nl. vanwege de wetgever naar de minister) vervangen door correcte delegaties (nl. vanwege de wetgever naar de Vlaamse Regering). Dit laatste betreffen wijzigingen telkens in paragraaf 2 van artikel 13 en 14. In paragraaf 2 van de artikelen 13 en 14 wordt tevens bijkomend verduidelijkt dat de voorziene verordenende bevoegdheid voor de Vlaamse Regering om vrijstellingen, ontheffingen dan wel afwijkingen te verlenen, beperkt is tot die gevallen die niet ingaan tegen de bepalingen van Verordening (EG) Nr. 1/2005.

Tenslotte wordt in artikel 13, meer bepaald in paragraaf 1, tweede lid, een delegatie verleend aan de Vlaamse Regering voor het vastleggen van nadere regels voor het certificaat van goedkeuring dat vereist is voor lange transporten, vermeld in het artikel 18 van de verordening (EG) met nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97. De Vlaamse Regering dient tevens het tarief en de regels voor de betaling van

¹¹ B.S. 28 mei 2014.

een retributie voor het toekennen van het certificaat van goedkeuring in kwestie, te bepalen.

Artikel 16

Artikel 16 van het ontwerpdecreet voert deze wijzigingen door aan het artikel 16 van de Dierenwelzijnswet die vooreerst als doel hebben een ongrondwettige delegatie (nl. vanwege de wetgever naar de minister) te vervangen door een correcte delegatie (nl. vanwege de wetgever naar de Vlaamse Regering), het woord "Koning" telkens te vervangen door de woorden "Vlaamse Regering" en tevens een verwijzing naar een adviesbevoegdheid van het FAVV op te heffen. De personeelsleden van het FAVV zijn sinds de Zesde Staatshervorming immers niet meer bevoegd voor dierenwelzijn.

Verder wordt in paragraaf 1 de zinsnede "artikel 16, § 2, tweede lid, uitgezonderd" vervangen door de zinsnede "artikel 16, § 2, tweede lid, en § 3, uitgezonderd". Dit betekent dat paragraaf 3 van artikel 16 toepasselijk wordt gemaakt op slachtingen voorgeschreven door de ritus van de eredienst. Door die ingreep wordt het mogelijk gemaakt om bijkomende voorwaarden op te leggen specifiek wat betreft de vakbekwaamheid van het personeel werkzaam in de slachthuizen waar slachtingen voorgeschreven door de ritus van een eredienst worden uitgevoerd. Hiermee wordt de Dierenwelzijnswet in lijn gebracht met Verordening (EG) nr. 1099/2009 van de Raad van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden.

Ten slotte wordt in paragraaf 3, hetwelk verschillende delegaties aan de Vlaamse Regering bevat, een bijkomende delegatie verleend waarbij de Vlaamse Regering nu de mogelijkheid wordt verleend om voorwaarden vast te stellen aan de garantie voor een onafhankelijk optreden van de functionaris voor het dierenwelzijn. Het doel van deze onafhankelijkheid is het garanderen van het dierenwelzijn in de betrokken inrichting.

Artikel 17

Door middel van artikel 17 van het ontwerpdecreet wordt de terminologie in artikel 17bis, §2, 3° van de Dierenwelzijnswet aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid (nl. de woorden "De Koning stelt, bij een in Ministerraad overlegd besluit," worden vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering stelt").

Artikel 18

In 18, §3, en artikel 30, §2, van de Dierenwelzijnswet wordt door middel van artikel 18 van huidig ontwerpdecreet het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1° van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 19

Door middel van artikel 19 van het ontwerpdecreet wordt de terminologie in artikel 20 van de Dierenwelzijnswet aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid. Zo wordt paragraaf 2 opgeheven en wordt het woord "Hij" in paragraaf 3 vervangen door het woord "ze" respectievelijk "De Vlaamse Regering". Verder wordt in paragraaf 3 en 4 het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Artikel 20

Artikel 20 voert wijzigingen door aan artikel 21 van de Dierenwelzijnswet die van drieërlei aard zijn.

Vooreerst wordt in paragraaf 1 een ongrondwettige delegatie (nl. vanwege de wetgever naar de minister) vervangen door een correcte delegatie (nl. vanwege de wetgever naar de Vlaamse Regering).

Verder wordt de terminologie in artikel 21 van de Dierenwelzijnswet aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid (nl. de zinsnede "De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad," wordt vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering bepaalt", het woord "Hij" wordt vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering" én het woord "Koning" wordt telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering"). .

Ten slotte worden in paragraaf 2, tweede lid, de woorden "voor dierenwelzijn bevoegde dienst" vervangen door het woord "Dienst". Dit gelet op het feit dat er door middel van artikel 2 van huidig ontwerpdecreet een definitie van "Dienst" werd ingevoerd in de Dierenwelzijnswet.

Artikel 21

Artikel 21 van het ontwerpdecreet voert de volgende drie wijzigingen door aan het artikel 22 van de Dierenwelzijnswet:

1° en 2° de woorden "de minister bevoegd voor het dierenwelzijn" respectievelijk "de minister" worden vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering". Voor meer informatie zie de toelichting onder artikel 3, 2° van huidig ontwerpdecreet.

3° Er wordt de volgende zin toegevoegd aan artikel 22, tweede lid:
"De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van die erkenning en de procedure voor het verlenen, het schorsen en het intrekken van die erkenning.". Deze zin wordt toegevoegd naar analogie met artikel 21, §1, eerste lid van de Dierenwelzijnswet, die eenzelfde delegatie bevat aan de Vlaamse Regering maar dan voor wat betreft de "gebruikers". Het is aangewezen om eenzelfde delegatie aan de Vlaamse Regering te voorzien voor de "fokkers en leveranciers" die net zoals de "gebruikers" een erkenning dienen te bekomen.

Artikel 22

Artikel 22 vervangt in artikel 23, §1, van de Dierenwelzijnswet het woord "Koning" en het woord "Hij" door de woorden "De Vlaamse Regering". Zie voor meer uitleg de toelichting onder artikel 2, 1° van huidig ontwerpdecreet.

Artikel 23

In artikel 24, §5, eerste lid, wordt door middel van artikel 23 van het ontwerpdecreet het woord "aangepaste" vervangen door de zinsnede "vaststelbare, humane". Dit is nodig teneinde te voldoen aan artikel 13, lid 3 van Richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 'betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt'. Er wordt vastgesteld dat de omzetting van deze laatste bepaling niet correct is gebeurd daar het woord "humane"

foutief overgenomen werd door het woord "aangepaste", hetgeen een heel andere betekenis heeft. Een wetswijziging dringt zich met andere woorden op om deze tekortkoming aan te passen.

Artikel 24

Door middel van artikel 24 van het ontwerpdecreet worden in artikel 25 van de Dierenwelzijnswet de woorden "en de door de minister bevoegd voor het dierenwelzijn vereiste" opgeheven en wordt met andere woorden een ongrondwettige delegatie (nl. vanwege de wetgever naar de minister) opgeheven, enerzijds en wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering" anderzijds.

Artikel 25 + 26

De artikelen 25 en 26 van het ontwerpdecreet voeren eenzelfde wijzigingen door aan de artikelen 26, §1, 27 en 29 van de Dierenwelzijnswet. Met name, wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1° van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 27

Artikel 27 van het ontwerpdecreet vervangt artikel 28 van de Dierenwelzijnswet, hetwelk artikel betrekking heeft op de werking en samenstelling van de Proefdierencommissie. Dit laatste artikel betreft een omzetting van artikel 49 van Richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 'betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt'. De doorgevoerde wijzigingen aan artikel 28 hebben tot doel om de terminologie van de Dierenwelzijnswet meer in overeenstemming te brengen met deze uit artikel 49 van de richtlijn. Verder wordt ook geopteerd voor een naamswijziging van "comité van deskundigen" naar "Proefdierencommissie". Deze naamswijziging werd reeds doorgevoerd door de Vlaamse Regering in de uitvoeringsreglementering, meer bepaald bij besluit van 17 februari 2017 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van proefdieren en het koninklijk besluit van 21 november 1996 tot vaststelling van de vergoeding van de verplaatsings- en verblijfkosten van de personen die niet tot de Administratie behoren en die deel uitmaken van sommige organen samengesteld in het kader van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren'¹². Ten slotte wordt verduidelijkt dat de Proefdierencommissie *onder meer* is samengesteld uit vertegenwoordigers van de wetenschappelijke en medische wereld, en dat de leden van de Proefdierencommissie tot geheimhouding verplicht zijn.

Artikel 28

Artikel 28 van het ontwerpdecreet vervangt in artikel 30/1 van de Dierenwelzijnswet het woord "Koning" door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1° van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 29

¹² B.S. 22 maart 2017.

Artikel 29 van het ontwerpdecreet vervangt artikel 31 van de Dierenwelzijnswet, hetwelk artikel betrekking heeft op de samenstelling en werking van de Raad voor dierenwelzijn. De terminologie in dit artikel wordt aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid. Zo ondergaat de Raad voor dierenwelzijn een naamsverandering en wordt zij nu voor wat betreft het Vlaamse Gewest de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn. Voor het overige werd op inhoudelijk vlak gestreefd naar continuïteit in de samenstelling van deze Raad. Deze naamswijziging werd overigens reeds doorgevoerd door de Vlaamse Regering in de uitvoeringsreglementering, meer bepaald bij besluit van 13 november 2015 'tot regeling van de samenstelling en de werking van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn'¹³.

Artikel 30

De wijziging doorgevoerd door artikel 30 van het ontwerpdecreet aan artikel 32 van de Dierenwelzijnswet, nl. de vervanging van het woord "Raad" door de woorden "Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn", is een gevolg van de wijzigingen doorgevoerd door artikel 29. Verder worden door artikel 30 de woorden "de minister bevoegd voor het dierenwelzijn" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering". Zie voor meer uitleg de toelichting onder artikel 3, 2° van huidig ontwerpdecreet.

Artikel 31

Artikel 31 van het ontwerpdecreet heft artikel 33 van de Dierenwelzijnswet op. Het artikel 33 van de Dierenwelzijnswet heeft betrekking op de verenigingen voor dierenbescherming waarbij aan de Koning delegatie werd verleend o.m. om de voorwaarden te bepalen volgens welke de bevoegde minister deze kan erkennen als representatief voor de bescherming en het welzijn der dieren en om voorwaarden te bepalen voor de opleiding van de aangestelden van deze verenigingen. Gelet op het bestaan van een Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn waarin de verenigingen voor dierenbescherming reeds in vertegenwoordigd zijn, en gelet op de wens tot administratieve vereenvoudiging van de Dierenwelzijnswet, werd geopteerd om artikel 33 op te heffen.

Artikel 32

Artikel 32 van het ontwerpdecreet voert de volgende wijzigingen door aan artikel 34 van de Dierenwelzijnswet:

1° Paragraaf 1 wordt in zijn geheel vervangen. Door middel van deze vervanging worden de volgende wijzigingen doorgevoerd aan paragraaf 1:

- de terminologie van paragraaf 1 wordt aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid. Namelijk, verwijzingen naar "de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu" worden vervangen door "De Dienst" en de bevoegdheden van de personeelsleden van het FAVV worden opgeheven;
- de ongrondwettige delegaties (nl. vanwege de wetgever naar de minister) worden vervangen door correcte delegaties (nl. vanwege de wetgever naar de Vlaamse Regering). Zo dient de eedaflegging van de contractuele personeelsleden van de Dienst, als vermeld in het derde lid, in handen van de Vlaamse Regering te

¹³ B.S. 19 december 2015.

gebeuren en niet in handen van de minister. De Vlaamse Regering kan deze bevoegdheid op haar beurt verder delegeren aan de minister;

- teneinde opsporings- en vaststellingsbevoegdheid te hebben dienen *alle* contractuele en statutaire personeelsleden van de Dienst te worden aangewezen door de Vlaamse Regering, en dus niet alleen de niet-dierenartsen. Zeker als de toezichthouders over specifieke toezichts- en opsporingsrechten beschikken, is het immers belangrijk dat ze zich t.a.v. de burger kunnen identificeren en legitimeren. Daarom geldt binnen de Vlaamse overheid de afspraak dat 1° de toezichthoudende en opsporingsbevoegdheid hebbende personeelsleden ad nominatim opgesomd worden in een besluit én 2° dat ze een legitimatiekaart krijgen. (Zie wat punt 2° betreft het streepje hierna.)
- de exclusieve bevoegdheid van de statutaire of contractuele dierenartsen van de Dienst om de misdrijven die in de laboratoria gepleegd zijn, op te sporen en vast te stellen, wordt geschrapt;
- ten slotte wordt een lid toegevoegd aan paragraaf 1 dat stelt dat de personeelsleden van de Dienst een legitimatiekaart bij zich dienen te hebben en deze desgevraagd onmiddellijk tonen. Er wordt een delegatie verleend aan de Vlaamse Regering om te bepalen wie het legitimatiebewijs verleent, alsook het model en de inhoud ervan. De Vlaamse Regering heeft wat deze legitimatiekaart betreft hier overigens reeds de nodige uitvoeringsreglementering voor uitgevaardigd en dit voor de volledige Vlaamse overheid door middel van het besluit van 10 juli 2008 'betreffende de legitimatiekaarten van de personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid die belast zijn met inspectie- of controlebevoegdheden'¹⁴.
- In paragraaf 1 van artikel 34 blijft de bevoegdheid van de leden van de federale en lokale politie behouden. Deze bepaling is in lijn met artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen' (impliciete bevoegdheden). Overeenkomstig dat artikel kunnen decreten immers rechtsbepalingen bevatten in aangelegenheden waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest niet bevoegd zijn, voor zover die bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheden. Naast het noodzakelijke karakter heeft het Grondwettelijk Hof nog twee supplementaire voorwaarden gesteld: de aangelegenheid moet zich lenen tot een gedifferentieerde regeling en de weerslag ervan op de bevoegdheid van de andere overheid mag slechts marginaal zijn.

De voormelde voorwaarden worden in casu vervuld. Hierbij wordt vooreerst benadrukt dat het om de bestending van een bestaande toestand gaat en er bijgevolg geen nieuwe bevoegdheden worden toegekend. Bovendien zou de opheffing van de bevoegdheid van de federale en de lokale politie inzake dierenwelzijn disproportionele gevolgen hebben voor de bestaande praktijk op het terrein. Een goede samenwerking tussen de Dienst en de federale en lokale politie is noodzakelijk om de dierenwelzijnswetgeving ten volle en adequaat te kunnen blijven handhaven én om straffeloosheid te voorkomen. Ten slotte wordt benadrukt dat het betreden van de bevoegdheid van de federale overheid geen afbreuk doet aan de uniformiteit van de federale regelgeving ter zake.

- In paragraaf 1 van artikel 34 blijft verder de bevoegdheid van de contractuele personeelsleden van de bevoegde Dienst behouden. Hiervoor wordt een beroep gedaan op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, waarbij vaststaat dat het onmogelijk is om (voldoende)

¹⁴ B.S. 3 oktober 2008.

gekwalificeerde statutaire personeelsleden aan te wijzen die kunnen worden belast met de uitoefening van het toezicht op de naleving van de wet van 14 augustus 1986, naast het reeds bestaande toezicht door de politiediensten.

Hierbij wordt vooreerst benadrukt dat het om de bestending van een bestaande toestand gaat en dat de schrapping hiervan eens te meer disproportionele gevolgen heeft voor de bestaande praktijk op het terrein. ~~Het ambtenarenstatuut staat hoe dan ook steeds meer onder druk, met als gevolg dat er steeds meer contractuele personeelsleden binnen de Vlaamse Overheid worden aangeworven.~~ Het inzetten van gekwalificeerd personeel – ongeacht het al dan niet statutair statuut van het personeelslid – is noodzakelijk om de dierenwelzijnswetgeving ten volle en adequaat te kunnen blijven handhaven én om straffeloosheid te voorkomen.

2° In paragraaf 2 wordt een lid ingevoegd, dat bepaalt dat de overheidspersonen bedoeld in paragraaf 1 zich bij de uitoefening van hun bevoegdheden kunnen laten bijstaan door personen die ze daarvoor hebben aangewezen op grond van hun deskundigheid. Deze bepaling is geïnspireerd op de gelijkaardige bepaling vermeld in artikel 16.3.18 van het Decreet van 5 april 1995 betreffende de algemene bepalingen inzake het milieubeleid (hierna DABM) voor wat betreft het recht op ondersteuning van de in Titel XVI van het DABM vermelde toezichthouders bij de uitoefening van het toezichtrechten.

In de memorie van toelichting¹⁵ hierbij kan men lezen dat een klassiek voorbeeld uit de praktijk is bijstand door technici die deskundig zijn in monsterneming. De deskundigheid van de betrokkene is hier het enige criterium om er beroep op te doen. Het is nodig maar voldoende dat aan dit criterium is voldaan. Wie die aangewezen deskundige moet zijn, maakt eigenlijk niet uit: hij kan een ambtenaar zijn uit hetzelfde bestuur als de toezichthouder, voor zover niet zelf bekleed met een toezichtopdracht. Hij kan ook een ambtenaar zijn uit een ander bestuur, een extern deskundige, een wetenschapper, een ervaringsdeskundige enzovoort. Het is vanzelfsprekend zo dat de persoon op wiens deskundigheid een toezichthouder beroep doet, hierdoor zelf niet met de toezichtopdracht wordt belast. De deskundige kan er zelf geen toezichtrechten aan ontlennen, ook niet voor de duur van de opdracht waarvoor zijn bijstand is gevraagd.

In het kader van de toepassing van deze paragraaf zal de betrokken deskundige vaak een dierenarts zijn, al kunnen ook niet-dierenartsen omwille van hun bijzondere deskundigheid over bijvoorbeeld een specifieke diergroep ingeschakeld worden.

3° Er wordt een paragraaf 2bis ingevoegd. Geïnspireerd op artikel 16.3.19 van het DABM en artikel 39 van het Sociaal Strafwetboek van 6 juni 2010, wordt in paragraaf 2bis aan de overheidspersonen vermeld in paragraaf 1 de bevoegdheid gegeven om hun vaststellingen te doen met audiovisuele middelen. Met audiovisuele middelen worden zowel audio- of geluidsmiddelen (radio, audiocassettes, cd's enzovoort) bedoeld, als visuele middelen (foto's, televisie, video, dvd, cd-rom enzovoort). Dit kan gaan om audiovisuele middelen die zelf gemaakt werden dan wel om het gebruiken van audiovisueel materiaal van derden, als deze personen dit beeldmateriaal rechtmatig hebben gemaakt of verkregen. Uiteraard moet de uitoefening van dit recht gebeuren met eerbiediging van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens. Voor wat betreft de behandeling en de bewijswaarde van audiovisueel materiaal van derden gelden de principes van algemeen recht.

4° Paragraaf 4 wordt vervangen. Deze vervanging beoogt enkel taalkundige correcties aan te brengen die een gevolg zijn van de wijzigingen reeds doorgevoerd aan paragraaf 1 door bovenvermeld punt 1°.

¹⁵ Memorie van toelichting, *Parl. St.* VI. Parl. 2006-2007, 1249/1, p. 36.

5° Paragraaf 6 wordt opgeheven. Deze schrapping dringt zich op aangezien paragraaf 6 betrekking heeft op de controles verricht door de personeelsleden van het FAVV die sinds de Zesde Staatshervorming echter niet meer bevoegd zijn voor dierenwelzijn.

Artikel 33

Artikel 33 van het ontwerpdecreet voegt een artikel 34ter toe aan de Dierenwelzijnswet.

Artikel 34ter bestaat uit twee paragrafen die hierna zullen toegelicht worden:

§1. Paragraaf 1 heeft betrekking op de bevoegdheid van de zogenaamde dierenartsen met opdracht, ook wel DMO's genoemd, in diverse slachthuizen, grensinspectieposten, plaatsen van uitgang en erkenningsplichtige inrichtingen. Paragraaf 1 bepaalt wat hun bevoegdheden zijn en verleent aan de Vlaamse Regering delegatie om hun precieze opdrachten nader te regelen.

In slachthuizen, grensinspectieposten, plaatsen van uitgang en erkenningsplichtige inrichtingen, kan door de Dienst meer bepaald een beroep worden gedaan op dierenartsen die geen deel uitmaken van de Dienst, dit om de naleving van de bepalingen van de Dierenwelzijnswet en haar uitvoeringsbesluiten en de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten ter zake, na te gaan. De bevoegdheid in hoofde van deze dierenartsen doet geen afbreuk aan de bevoegdheden van de overheidspersonen vermeld in artikel 34, paragraaf 1.

Er wordt onder meer een rechtsgrond gecreëerd om de Dienst toe te laten in *grensinspectieposten en plaatsen van uitgang*, dit zijn de plaatsen waar de betrokken dieren in of uit het douanegebied van de Europese Unie worden binnengebracht zoals internationale luchthavens of internationale havens, beroep te doen op dierenartsen met opdracht, de zogenaamde DMO's. Deze DMO's helpen de Dienst om de verplichtingen inzake het verzekeren van het welzijn der dieren zoals opgelegd in de Verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97, na te komen en uit te voeren. Maar zoals gezegd doet de bevoegdheid in hoofde van deze dierenartsen geen afbreuk aan de bevoegdheden van de overheidspersonen vermeld in artikel 34, paragraaf 1.

De vermelding van *erkenningsplichtige inrichtingen* biedt de mogelijkheid om DMO's in te schakelen in bijvoorbeeld de inrichtingen vermeld in artikel 5 van de Dierenwelzijnswet, nl. de hondenkwekerijen, kattenkwekerijen, dierenpensions etc.

§2. Paragraaf 2 bevat specifieke delegaties aan de Vlaamse Regering voor het regelen van het statuut en de vergoeding van de dierenartsen, vermeld in paragraaf 1.

Vooreerst wordt delegatie verleend aan de Vlaamse Regering om hun wijze van aanstelling en vergoeding te bepalen. Bij deze wijze van aanstelling dient de overheidsopdrachtenregelgeving gerespecteerd te worden.

Het tweede lid van paragraaf 2 stelt verder dat voor de opdrachten uitgevoerd door de dierenartsen in slachthuizen en inrichtingen, vermeld in paragraaf 1, een retributie verschuldigd is door deze slachthuizen dan wel inrichtingen. Aan de Vlaamse Regering wordt een delegatie verleend om het tarief en de regels voor de betaling van deze retributies te bepalen.

De rechtsgrond voor de betaling van de retributies door de slachthuizen en andere inrichtingen zit momenteel vervat in artikel 3, §1, punt 3° van de wet van 9 december 2004 'betreffende de financiering van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen'.¹⁶ Het kwestieuze punt 3° stelt dat het FAVV gefinancierd wordt door "3° de retributies opgelegd aan de operatoren met toepassing van artikel 5;". Gelet op het feit dat de dierenartsen in opdracht van het FAVV nu nog enkel controles kunnen uitvoeren in slachthuizen en inrichtingen met het oog op de bescherming van de volksgezondheid en niet meer met het oog op het welzijn van de dieren, dient een nieuwe rechtsgrond voorzien te worden in de Dierenwelzijnswet en niet meer in de Wet tot financiering van het FAVV.

Tenslotte wordt wat betreft de omvang van hun bevoegdheden verduidelijkt dat de vaststellingen van deze dierenartsen met opdracht als basis kunnen worden gebruikt bij de opmaak van de processen-verbaal door de overheidspersonen, vermeld in artikel 34, §1. Dergelijke dierenartsen genieten immers geen ambtenarenstatuut en zijn evenmin beëdigd zodat de door hen ingevulde inlichtingenformulieren niet eenzelfde bewijswaarde hebben als de processen-verbaal opgesteld door de overheidspersonen, vermeld in artikel 34, §1 van de Dierenwelzijnswet.

Overeenkomstig paragraaf 2 van artikel 34 hebben de door de overheidspersonen, vermeld in artikel 34, §1 van de Dierenwelzijnswet opgemaakte processen-verbaal bewijskracht tot het tegenbewijs is geleverd. Wanneer deze processen-verbaal evenwel betrekking hebben op inbreuken vastgesteld door een zelfstandig dierenarts met opdracht en genoteerd in een inlichtingenformulier, dan hebben deze processen-verbaal niet dezelfde bewijswaarde tot bewijs van het tegendeel maar gelden deze enkel 'als inlichting'. Hoe dan ook, het verschil tussen beide PV's opgesteld door de overheidspersonen, vermeld in artikel 34, §1, strekt zich enkel uit tot de bewijswaarde en heeft geen weerslag op de strafvordering met als gevolg dat op basis van een door een dierenarts opgesteld inlichtingenformulier, een proces-verbaal ter loutere inlichting kan worden opgesteld, welke de basis kan uitmaken van verder strafonderzoek.

Artikel 34

Artikel 34 vervangt artikel 36 van de Dierenwelzijnswet. Hiermee wordt de rechtsonzekerheid die was ontstaan door onduidelijkheid over wijzigingsbepalingen in het verleden weggewerkt. De vervanging betreft in essentie louter een overname van de vorige versie van het artikel 36 van de Dierenwelzijnswet, waarbij de volgende wijzigingen werden doorgevoerd:

1° Wijzigingen die verband houden met de aanpassing van de terminologie van artikel 36 zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid (bijvoorbeeld "Vlaamse Regering" in de plaats van 'Koning'/minister bevoegd voor dierenwelzijn').

2° De volgende twee wijzigingen worden doorgevoerd aan punt 14° van artikel 36. Enerzijds worden omwille van dezelfde redenen als vermeld onder punt 1° de woorden "van de koninklijke besluiten" geschrapt. Anderzijds wordt een bijkomende strafbepaling toegevoegd. Daar waar in punt 14° van artikel 36 reeds uitdrukkelijk vermeld staat dat een bedrijf dat zonder de in artikel 5, §1, vereiste erkenning wordt uitgebaat, kan gestraft worden, wordt nu bijkomend uitdrukkelijk strafbaar gesteld datzelfde bedrijf dat met miskennis van de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 5, §2, eerste en tweede lid, zijn inrichting uitbaat. Deze voorwaarden kan men terugvinden in het Koninklijk Besluit van 27 april 2007 'houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen

¹⁶ B.S. 17 januari 2005.

voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren¹⁷. De miskenning van hetgeen bepaald wordt in artikel 5, §2, derde lid van de Dierenwelzijnswet wordt evenwel niet onder punt 14° strafbaar gesteld is. Dit laatste betreft dan de miskenning van de door de Vlaamse Regering opgelegde bekwaamheidsvoorwaarden voor personen die dieren houden en verzorgen in de in paragraaf 1 vermelde instellingen. Overtredingen op artikel 5, §2, derde lid van de Dierenwelzijnswet kunnen hoe dan ook wel (nog steeds) bestraft worden door middel van "de algemene" strafbepaling vermeld in artikel 41 van de Dierenwelzijnswet¹⁸, maar dan met een lagere straf dan door middel van punt 14° van artikel 36 van de Dierenwelzijnswet.

3° Punt 15° dat een verbodsbepaling voor het houden dan wel verhandelen van geverfde dieren bevat, wordt aangevuld met een verbod op het houden dan wel verhandelen van ook op andere manieren kunstmatig gekleurde dieren. Er kan hierbij gedacht worden aan het inspuiten van producten waardoor de schubben van bijvoorbeeld vissen van kleur veranderen.

4° De volgende wijzigingen worden aangebracht aan het punt 16°: *Vooreerst* wordt in punt 16° het woord "aankopen" ingevoegd. Punt 16° bevat een verbod om dieren als prijs, beloning of gift uit te loven of uit te reiken bij wedstrijden, verlotingen, weddenschappen of andere gelijkaardige evenementen. Het wordt wenselijk geacht om "aankopen" toe te voegen bij de opsomming van gelegenheden waar dieren als prijs, beloning of gift worden geschonken. Het is met andere woorden niet toegestaan dieren als prijs, beloning of gift uit te loven of uit te reiken naar aanleiding van diverse aankopen.

In punt 16° worden *verder* de woorden "volgens de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt" toegevoegd. Dit betreft een delegatie verleend aan de Vlaamse Regering dat, wanneer zij afwijkingen toestaat op de verbodsbepaling in kwestie, zij tevens de voorwaarden dient te bepalen waaronder de afwijking wordt toegestaan.

5° Ten slotte wordt het tweede lid van artikel 36 omgevormd tot het tweede lid onder artikel 36, punt 16°, waardoor de rechtsonzekerheid die was ontstaan door onduidelijkheid over wijzigingsbepalingen in het verleden wordt weggewerkt. Er wordt immers vastgesteld dat het kwestieuze tweede lid steeds bedoeld was om als tweede lid te fungeren onder punt 16.¹⁹ Ten gevolge van een wetswijziging op 27 december 2012 werd echter per vergissing het tweede lid van punt 16° geplaatst als tweede lid van het artikel 36.²⁰ Deze materiële vergissing wordt bij huidige decreetswijziging gecorrigeerd.

Met de toevoeging van dit tweede lid aan artikel 36, 16°, wordt verduidelijkt dat de Vlaamse Regering de afwijkingen bedoeld in het eerste lid van artikel 36, 16° enkel kan verlenen ter gelegenheid van feesten, jaarmarkten, wedstrijden en andere manifestaties met een professioneel of geassimileerd karakter.

Het basisprincipe van punt 16° is dat het verboden is om dieren als prijs, beloning of gift uit te loven of uit te reiken bij wedstrijden, verlotingen, weddenschappen of andere gelijkaardige evenementen. De ratio legis hierachter is dat de kans in dergelijke gevallen heel groot is dat de 'winnaar' vooraf helemaal niet van plan was om een dier in huis te halen en dat hij niet beschikt over de nodige kennis en mogelijkheden om dat dier op een goede manier te houden en te verzorgen. De gevolgen waren dan ook al te vaak nefast

¹⁷ B.S. 6 juli 2007.

¹⁸ Art. 41. "Overtredingen op deze wet of op haar uitvoeringsbesluiten of op de Europese verordeningen en beschikkingen/besluiten ter zake die niet in de artikelen 35, 36 en 36bis zijn bepaald, worden gestraft met een geldboete van 52 euro tot 500 euro."

¹⁹ Zie artikel 25 van de wet van 4 mei 1995 'tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn van dieren', B.S. 28 juli 1995.

²⁰ Zie artikel 18 van de wet van 27 december 2012 'houdende diverse bepalingen inzake dierenwelzijn, CITES, diergezondheid en bescherming van de gezondheid van de gebruikers', B.S. 31 december 2012.

voor de betrokken dieren, denk maar aan de vissen die vroeger als prijs werden gegeven in het viskraam op de kermis en waarvan een heel deel enkele dagen later al dood was. De deelnemers en bezoekers aan evenementen met een professioneel of geassimileerd karakter, zoals landbouwbeurzen en paardenwedstrijden, zijn over het algemeen beroepsmatig of vanuit een hobby sterk betrokken bij de context van het evenement. De kans dat de winnaar op dergelijke evenementen niet over de nodige kennis en installaties beschikt, is dan ook veel kleiner dan op algemene evenementen zoals kermissen, braderijen, ... De winnaar zal dan ook veel beter kunnen inschatten of het wijs is om het dier als prijs aan te nemen of niet (in praktijk worden afwijkingen enkel toegestaan als o.a. gegarandeerd wordt dat de winnaar de keuze krijgt tussen het dier of een andere prijs van gelijke waarde). Het risico op dierenwelzijnsproblemen is in deze context dan ook veel beperkter zodat afwijkingen in dit kader verantwoord kunnen worden.

Artikel 35

Door middel van artikel 35 van het ontwerpdecreet worden in artikel 39 van de Dierenwelzijnswet de gevangenisstraffen in geval van recidive verhoogd. Daar waar in geval van herhaling binnen drie jaar na de vorige veroordeling de gevangenisstraf overeenkomstig artikel 39 van de Dierenwelzijnswet sowieso verdubbeld wordt, wordt nu bepaald dat in geval er daarenboven sprake is van ernstige mishandeling of verwaarlozing, de gevangenisstraf vermenigvuldigd dient te worden met een factor zes. Door deze decretale aanpassing wordt beoogd een krachtig signaal te geven aan personen die zich bij herhaling schuldig maken aan ernstige mishandeling dan wel verwaarlozing van dieren, dat een dergelijk gedrag in deze moderne samenleving niet aanvaard en noch getolereerd wordt.

Artikel 36

Door middel van artikel 36 van het ontwerpdecreet wordt in artikel 41bis van de Dierenwelzijnswet enerzijds in het eerste lid de zinsnede "de Koning binnen de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering binnen het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid". Anderzijds wordt in het achtste lid het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Deze aanpassingen beogen de terminologie van artikel 41bis in overeenstemming te brengen met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid.

Artikel 37

Artikel 37 van het ontwerpdecreet voert drie wijzigingen door aan het artikel 42 van de Dierenwelzijnswet. Enerzijds worden de woorden "de F(f)ederale O(o)verheidsdienst bevoegd voor D(d)ierenwelzijn" telkens vervangen door de woorden "de Dienst", hetwelk woord gedefinieerd wordt in het nieuw ingevoegde punt 23 van het artikel 3 van de Dierenwelzijnswet.

Anderzijds wordt paragraaf 7 opgeheven. Een schrapping van paragraaf 7 dringt zich op aangezien paragraaf 7 betrekking heeft op de controles verricht door de personeelsleden van het FAVV die sinds de Zesde Staatshervorming echter niet meer bevoegd zijn voor dierenwelzijn.

Tenslotte wordt in de paragrafen 2, 5 en 6 het woord "eigenaar" vervangen door de woorden "verantwoordelijke van het dier". Hier is nood aan aangezien de door de Dienst of het openbaar ministerie gemaakte kosten moeten kunnen verhaald worden niet enkel op de eigenaar maar in het algemeen op de verantwoordelijke van het dier ongeacht of

deze de eigenaar is van het dier. Middels artikel 2 van huidig ontwerpdecreet wordt er tevens een definitie van verantwoordelijke aan artikel 3 van de Dierenwelzijnswet toegevoegd. Deze definitie is identiek aan deze die reeds in verschillende uitvoeringsbesluiten voorkomt.

De bestaande procedure voor inbeslagname en het bepalen van de bestemming van in beslag genomen dieren wordt behouden. Deze procedure omvat twee fases, met name de inbeslagname en het bepalen van de bestemming. Het gaat hierbij om twee afzonderlijke beslissingen, waarbij de bestemmingsbeslissing wordt genomen door een andere persoon dan diegene die het beslag heeft gelegd. Bij het bepalen van de bestemming voor het dier wordt vooreerst nagegaan of het beslag terecht was en of de procedure voor inbeslagname correct werd gevolgd. Blijkt dit niet het geval, dan worden de dieren teruggegeven aan de verantwoordelijke en worden de kosten verbonden aan de beslissing tot inbeslagname niet op hem verhaald.

De uiterste termijn voor het nemen van de bestemmingsbeslissing, met name twee maanden na de datum van inbeslagname, wordt behouden. Hierbij wordt er steeds naar gestreefd om deze termijn zo kort mogelijk te houden, met het oog op het beperken van enerzijds de verblijfstijd van de betrokken dieren in een asiel en anderzijds de kosten verbonden aan de inbeslagname.

De gangbare praktijk, waarbij de verantwoordelijke van de dieren in de mate van het mogelijke wordt verhoord vooraleer een definitieve beslissing wordt genomen, blijft eveneens behouden.

Artikel 38 t.e.m. 40

De artikelen 38 tot en met 40 van het ontwerpdecreet voegen respectievelijk de artikelen 42bis, 42ter en 42quater in in de Dierenwelzijnswet.

De bepalingen vermeld in deze artikelen werden geïnspireerd op de artikelen 16.5.2 tot en met 16.5.4 van het DABM²¹ en zijn in grote mate gelijklopend aan deze artikelen vermeld onder het hoofdstuk V "Inning en invordering van verschuldigde bedragen" van Titel XVI van het DABM. Er werd geopteerd om een gelijkaardige regeling in te voeren in de Dierenwelzijnswet.

Artikel 42bis, §1, heeft betrekking op de invordering bij dwangbevel van alle verschuldigde kosten, vermeld in artikel 42, §5, verhoogd met alle kosten die betrekking hebben op de invordering. Een ambtenaar of de ambtenaren die de Vlaamse Regering daartoe zal aanwijzen, zal belast worden met het viseren en het uitvoerbaar verklaren van de dwangbevelen. Op een door deze ambtenaar geïnviseerd en uitvoerbaar verklaard dwangbevel kan met toepassing van het gemeenrechtelijk procesrecht worden overgegaan tot gedwongen tenuitvoerlegging en bewarend beslag.

§2. De tweede paragraaf regelt de wijze van betekening van het dwangbevel, alsook de mogelijkheid voor de schuldenaar om hiertegen verzet aan te tekenen. Het verzet schorst de tenuitvoerlegging van het dwangbevel tot de rechter hierover uitspraak heeft gedaan. Weliswaar kan het Vlaamse Gewest de rechter vragen om de schorsing van de tenuitvoerlegging ongedaan te maken. Geschillen die ontstaan tijdens de invorderingsprocedure van hogervermelde kosten, kunnen alleen betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van het dwangbevel en worden gebracht voor de beslagrechter. Ten slotte bepaalt deze paragraaf dat in het kader van het dwangbevel bewarend beslag gelegd kan worden. Op dit bewarend beslag zijn de bepalingen van deel V van het

²¹ Memorie van toelichting, *Parl. St.* VI. Parl. 2006-2007, 1249/1, p. 70 en 71.

Gerechtelijk Wetboek van toepassing.

§3. Krachtens de derde paragraaf heeft het Vlaamse Gewest, op grond van een uitvoerbaar verklaard dwangbevel en tot zekerheid van de voldoening van de kosten, vermeld in artikel 42, §5, een algemeen voorrecht op alle roerende goederen van de schuldenaar en kan het Vlaamse Gewest een wettelijke hypotheek nemen op alle daarvoor vatbare en in het Vlaamse Gewest gelegen of geregistreerde goederen van de schuldenaar.

Artikel 42ter. Het gewest kan ervoor kiezen de verschuldigde bedragen (de kosten vermeld in artikel 42, §5) niet in te vorderen. Dit is het geval wanneer de invorderingskosten hoger zijn dan het te betalen bedrag of wanneer men geen overtreder kan aanduiden aan wie de kosten moeten worden aangerekend.

Artikel 42quater. Dit artikel laat toe dat de ambtenaar die de Vlaamse Regering belast met de inning en invordering, tevens bevoegd zal zijn om te beslissen over verzoeken tot uitstel of spreading van betaling. Deze verzoeken gaan uit van de overtreder en moeten gemotiveerd zijn.

Artikel 41

Het artikel 41 van het ontwerpdecreet heft respectievelijk artikel 44 en 45bis van de Dierenwelzijnswet op. Deze artikelen betreffen slotbepalingen inzake de bevoegdheid van de Koning die inherent zijn aan de bevoegdheden van de Vlaamse Regering op basis van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen respectievelijk niet meer relevant zijn gelet op de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid, waardoor een schrapping van beide artikelen zich opdringt.

Artikel 42

Artikel 42 bepaalt dat de Vlaamse Regering de datum van inwerkingtreding van het verbod op het gebruik van elektrische halsbanden bepaalt.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand,
Toerisme en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

